

03/02/20

تدریس یار سہ :

$$\neg p \leftrightarrow q$$

حل با برهان خلف :

$$q \rightarrow r$$

$$\neg r$$

steps

reasons

$$\therefore p$$

①

$$\neg p \leftrightarrow q$$

فرض

$$\neg p \leftrightarrow q \quad (2) (\neg p \rightarrow q) \wedge (q \rightarrow \neg p)$$

①

$$q \rightarrow t$$

$$\neg r$$

$$(3) \neg p \rightarrow q$$

② & Rule of conjunctive simplification

$$\neg p$$

$$\therefore F_0$$

$$(4) q \rightarrow r$$

فرض

$$(5) \neg p \rightarrow r$$

③ & law of syllogism

$$(6) \neg p$$

premise (The one assumed)

$$(7) r$$

⑤ & ⑥ Modus Ponens

$$(8) \neg r$$

premise

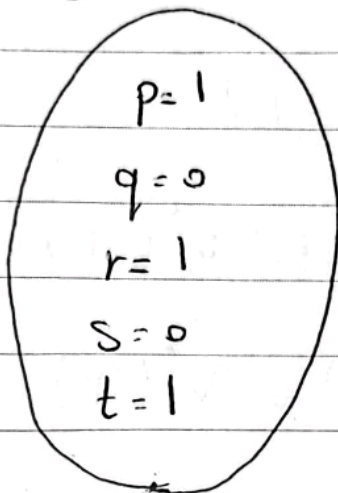
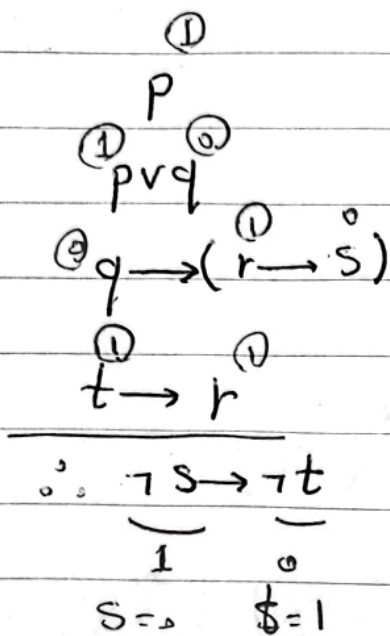
$$(9) r \wedge \neg r (\Leftrightarrow F_0)$$

⑦ & ⑧ Rule of conjunction

$$(10) \therefore p$$

⑥ & ⑨ method of proof by contradiction

سید اکرمین مہال نقض : مہال نقض

بیموی و نزاره های احمی

$$v: \Omega \rightarrow \{0, 1\}$$

basic ↓

valuation

function

valuation

function

$$V: \Omega \rightarrow \{, 1\}$$

مجموعه های فول
های ممکن با باره زیرانی

توان

$$① \quad v^*(P) = v(P)$$

$$② \quad v^*(\neg \varphi) = 1 - v^*(\varphi)$$

$$③ \quad v^*(\varphi \wedge \psi) = v^*(\varphi) \cdot v^*(\psi)$$

$$④ \quad v^*(\varphi \vee \psi) = v^*(\varphi) + v^*(\psi) - v^*(\varphi) \cdot v^*(\psi)$$

$$⑤ \quad v^*(\varphi \rightarrow \psi) = 1 - v^*(\varphi) \cdot (1 - v^*(\psi))$$

مثال: ارزش گزاره زیر را بر حسب ارزش اتم‌های آن بیابید.

$$v^*(p \rightarrow (q \wedge r)) = 1 - v^*(p) \cdot (1 - v^*(q \wedge r))$$

$$= 1 - v(p) \cdot (1 - v^*(q) \cdot v^*(r))$$

$$= 1 - v(p) \cdot (1 - v(q) \cdot v(r))$$

$$= 1 - v(p) + v(p) \cdot v(q) \cdot v(r)$$

تمرین ۱۹ - تمرینات ۱.۲ ص ۶۲

چار سفنون د

دسر بزتر: خواهر بزترم لیک را خوردم.

بسر کوچل تر: من لیک را نخوردم.

دختر بزتر: خواهر کوچل کم لیک را خوردم.

دختر کوچل تر: خواهرم دروغ لیک نه من لیک را خوردم.

فعلًا و دقیقاً یک نفر لیک را خورده است
دقیقاً هم یک نفر درست می گوید.

Uniqueness Quantification

$$① (\exists x P(x)) \wedge (\forall y, \forall z (P(y) \wedge P(z) \rightarrow y = z))$$

وجود یکتا

یکانی بودن موجود

> 0 تعداد

≤ 1

vacuously true

$$F \rightarrow T \Leftrightarrow T$$

$$F \rightarrow \neg T \Leftrightarrow T$$

$$(2) \exists x. (P(x) \wedge \forall y. (P(y) \rightarrow x=y))$$

$$(3) \exists x. (P(x) \wedge \neg \exists y (P(y) \wedge (y \neq x)))$$

Quantification with restricted domains

For every $x \in \mathbb{R} - \{0\}$ $x^2 > 0$

$$\forall x. [(x \in \mathbb{R} - \{0\}) \rightarrow (x^2 > 0)]$$

There exists some $x < 0$ such that $x^2 < 0$.

$$\exists [(x \in \mathbb{R}) \wedge (x^2 < 0)]$$

Every A is B $\forall x. (A(x) \rightarrow B(x))$

some A is B $\exists x. (A(x) \wedge B(x))$

سوال: عبارت های زیر را با منطق مرتبه اول بیان کنید.

اگر عددی از یک عدد دیگر کوچکتر باشد، در این صورت عددی وجود دارد که
بین این دو عدد قرار دارد و تفاوت با آن ها است.

$$\forall x, \forall y, ((x < y) \rightarrow \exists z. (x < z \wedge z < y))$$

$$\forall x. \forall y. ((x \in \mathbb{N}) \rightarrow (y \in \mathbb{N}) \rightarrow (x < y \rightarrow \exists z.$$

$$(z \in \mathbb{N} \wedge x < z \wedge z < y)))$$

میند ۲ ۳۱، ۰۲، ۰۳

یک قرص پلاستیکی نازک به شعاع R و بار کل q با توزیع یکنواخت

مفروض است. هرگاه این قرص با بنیاد زاریه ای با حول محورش (محور عمود

بر صفحه قرص) بچرخد، الف) به آن مغناطیسی در مرکز قرص و ب)

گشتاور دو قطبی مغناطیسی قرص را بر حسب ω ، q ، R حساب کنید.

تدریس یار گسترده : (۱۳۰۳/۰۴)

فرض کنید برای بیان جمله " دقیقاً یک عضو در مجموعه A وجود دارد که خاصیت

P را برآورده می‌کند " از عبارت q به شکل مقابل

$\exists x. \forall y. [y \neq x \rightarrow (p(x) \wedge \neg p(y))]$ استفاده کنیم. کدام گزینه درست

است؟

(الف) q همواره معادل منطقی جمله داده شده است.

(ب) فقط در صورتی q معادل جمله داده شده است که A نامتناهی باشد.

(ج) هیچ‌گاه q معادل منطقی جمله نیست.

(د) در صورتی که A بیش از یک عضو داشته باشد، q معادل منطقی جمله است.

(الف) فرض کنیم A یک عضو داشته باشد و P را برآورده کند بلکه $P(A) = F$ ، $A = \{a\}$

(ب) $A = \{a, b\}$ ، $P(a) = T$ ، $P(b) = F$

(ج) استدلال ب

(د)

premature optimization is the root of evils.

Date: .....

Subject: .....

①

$$A = \{a, b, \dots\}$$

$$P(A) = T$$

$$P(b) = F$$

	۱	۲	۳	۴	۵	۶
عدد پاری	X	✓	✓	X	✓	X
عبارت						
منطق	✓	✓	✓	X	✓	X
رتبه اول						

②

$$A = \{a, b, \dots\}$$

$$P(a) = F$$

$$P(b) = F, \dots$$

هیچ عضو A را P را در دست نگذاشته

فصلت P به این خاطر پاسخ نیست

که انفرادی به نائش خاصی بودن A نداریم.

③

$$A = \{a, b, \dots\}$$

$$P(a) = T, P(b) = T$$

لا اقل در عضو A و P را

برآورد کرده.

سوال: در بین هر سه عدد صحیح متوالی فقط و فقط یک عدد بر ۳ بخش پذیر

$$\forall m. (m \in \mathbb{Z} \rightarrow$$

است:)

$$\exists k. (k \in \{0, 1, 2\} \wedge 3 \mid m+k$$

$\wedge$

$$\forall k'. (k' \in \{0, 1, 2\} \rightarrow (\forall k''. k'' \in \{0, 1, 2\} \rightarrow$$

$$(3 \mid m+k' \wedge 3 \mid m+k'' \rightarrow k' = k''))$$

)

$$\forall m. (m \in \mathbb{Z} \rightarrow (3 \mid m \wedge 3 \nmid m+1 \wedge 3 \nmid m+2)$$

$\vee$

$$(3 \nmid m \wedge 3 \mid m+1 \wedge 3 \nmid m+2)$$

$\vee$

$$(3 \nmid m \wedge 3 \nmid m+1 \wedge 3 \mid m+2))$$

- برای هر عدد n عددی بزرگتر از آن وجود دارد. $(U = \mathbb{N})$

$$\forall x. (x \in \mathbb{N} \rightarrow \exists y. (y \in \mathbb{N} \wedge y))$$

- عددی وجود دارد که از هر عدد دیگری بزرگتر است. $(U = \mathbb{N})$

$$\forall x. (x \in \mathbb{N} \rightarrow \forall y. (y \in \mathbb{N} \rightarrow (y \neq x \rightarrow x > y)))$$

- حداقل یک عدد وجود دارد که تابع $f(n)$ مقدار True برای آن بری‌تراند.

$$\forall x. \forall y. ((f(x) \wedge f(y)) \rightarrow x = y)$$

- بی‌شمار عدد وجود دارد که به ازای آن تابع $f(n)$ مقدار True بری‌تراند.

$$\forall x. \exists y. (x < y \wedge f(y))$$

سال هفتم شطرنجی $2^n \times 2^n$ را در نظر بگیرید که یک گوشه آن حذف شده

- است. با استفاده از استرای ریاضی ثابت کنید چنین صفحه شطرنجی را

تقوا با تکه‌هایی به شکل $\begin{array}{|c|c|} \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ می‌توان پوشاند.

$P(n)$: هر وقت سطرهای $2^n \times 2^n$ که یک لوسه آن حذف شده رای توان $\square$ باشند.

Basis Step

if $n=1$

$$P(1) = T$$

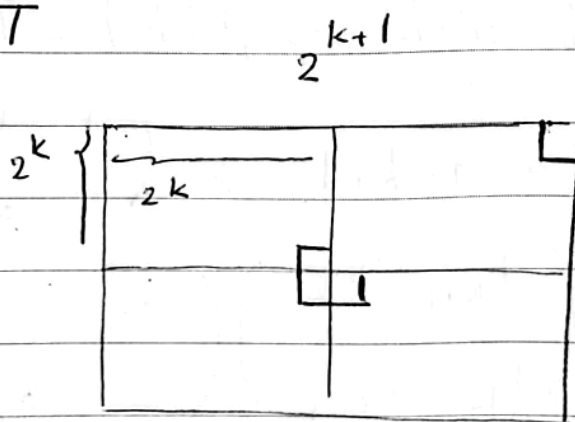
$$\text{ابعاد} = 2 \times 2$$

Inductive Step

if $n=k \Rightarrow p(k) = T$

$$k \in \mathbb{Z}^+$$

for $n=k+1$

$$p(k+1) = T \quad \forall n. (n \in \mathbb{Z}^+ \rightarrow p(n))$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}^n = \begin{pmatrix} F_{n+1} & F_n \\ F_n & F_{n-1} \end{pmatrix} \quad \text{سوال : ثابت کنید}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}^n = \begin{pmatrix} F_{n+1} & F_n \\ F_n & F_{n-1} \end{pmatrix} \quad \text{: } p(n)$$

Basis Step

 $n=1$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}^1 = \begin{pmatrix} F_2 & F_1 \\ F_1 & F_0 \end{pmatrix}$$

$$p(1) = T$$

Inductive Step

$$\text{if } n=k \Rightarrow p(k) = T$$

$$\text{for } n=k+1 \Rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}^{k+1} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}^k \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} F_{k+1} & F_k \\ F_k & F_{k-1} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} =$$

$$\begin{pmatrix} F_{k+1} + F_k & F_{k+1} \\ F_k + F_{k-1} & F_k \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} F_{k+2} & F_{k+1} \\ F_{k+1} & F_k \end{pmatrix} \Rightarrow$$

$$p(k+1) = T$$

$$\Rightarrow \forall n, (n \in \mathbb{N} \rightarrow p(n))$$

تمرین ۱۸ تمرینات ۱.۴ ص ۲۲۱

به ازای $m, r \in \mathbb{Z}^+$ فرض کنیم S_1, S_2 در مجموعه باشند به طوری که

$|S_1| = m$ و $|S_2| = r$ باشد و همچنین S_1, S_2 به صورت معوقی

مرتب شده باشد. می‌دانیم حداکثر $m+r-1$ تقایم S_1 و S_2 را

به صورت افزایشی انجام کرد. فرض کنید $|S| = 2^n$ ثابت کنید تعداد

تقایم‌های لازم برای مرتب‌سازی S به صورت افزایشی بیش از $n \cdot 2^n$

نیست.

$P(n)$ نه در مجموعه‌ای با اندازه 2^n تعداد تقایم‌های لازم برای مرتب‌سازی افزایشی بیش از $n \cdot 2^n$ نیست.

Basis Step

$n=1 \Rightarrow$ در عضو داریم $\Rightarrow$ یک تقایم کافی است $\Rightarrow 1 < 2 \Rightarrow 1 \cdot 2^1 = 2$ $P(1) = T$

Inductive Step

if $n=k \Rightarrow P(k) = T$

2^k عضو 2^k عضو

for $n=k+1 \Rightarrow \underline{S} = \widehat{S}_1 \cup \widehat{S}_2$

$$\Rightarrow k \cdot 2^k + k \cdot 2^k + (2^k + 2^k - 1) = (k+1) 2^{k+1} - 1$$

$$\leq (k+1) 2^{k+1}$$

$$P(k+1) = T$$

$$\Rightarrow \forall n. (n \in \mathbb{N} \rightarrow P(n))$$